

ΜΙΚΡΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΓΩΝ

Κρίσις τῶν ἀγωνοδικῶν

Ἡ κυρία Σεβινιέ, ἡ ὁποία ἔγραψε βεβαίως τὰς ὠραιότερας ἐπιστολάς τοῦ κόσμου, ἔδωκέ ποτε πρὸς τὴν θυγατέρα της τὴν ἐξῆς πολύτιμον συμβουλὴν : «Ὅταν μοῦ γράφῃς δὲν θέλω νὰ μοῦ ἀνοίγῃς τὴν βιβλιοθήκην σου ἀλλὰ τὴν καρδίαν σου». Τοῦτο ὅμως φαίνεται ὅτι ἐλησμύνησαν ὅλοι σχεδὸν οἱ λαθόντες μέρος εἰς τὸν μικρὸν ἀγῶνα τῆς Ἑστίαις. Τί φόρτος σχολαστικῶν τρόπων, τί ἀνακνήσεις ἄκαιροι φιλολογικαί, τί σαβάνωμα ὑπερκαθαρευούσης ἐκφράσεως, τί ἀπεραντολογία καὶ ἐπιτήδευσις καὶ ἀκοσμία πλημμυροῦσι καὶ τὰς δεκατρεῖς ἐπιστολάς, τὰς ὁποίας ἔχουμεν ὑπ' ὄψιν. Δεκατρεῖς! Πρώτην φορὰν εἰς τὴν ζωὴν μας ποῦ μᾶς ἔτυχε νὰ ἐπαληθεύσῃ ἡ περὶ τοῦ ἀπαισίου ἀριθμοῦ πρόληψις. Δὲν εὐρόμεν οὔτε μίαν μεταξὺ αὐτῶν, οὔτε αὐτὴν τὴν βραδευμένην, ὅπως θὰ τὴν ἠθέλαμεν· μὲ τὴν ἀφέλειαν καὶ εἰς τὴν γλῶσσαν καὶ εἰς τὴν οὐσίαν, μὲ τὴν εἰλικρίνειαν καὶ τὴν θερμότητα τοῦ αἰσθηματος, μὲ τὴν τεχνικὴν ἐκτέλεσιν, ἀπαραίτητον διὰ νὰ κρύψῃ τὴν ἐπιτήδευσιν αὐτῆς καὶ μὲ κάποιαν πρωτοτυπίαν τέλος πάντων, ἡ ὁποία τόσῳ μᾶλλον θὰ ἦτο ἐπαινετὴ, ὅσῳ τὸ θέμα τετριμμένον. Συντριμμένα μόνον τῶν ἀρετῶν τούτων συναντᾷ κανεὶς ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἐπὶ πελάγους ἐλαττωμάτων. Δὲν ἠξέεϋρομεν ἂν ἡ παρομοίωσίς μας εἶνε δόκιμος, πλὴν ἀρκεῖ ὅτι αὐτὴν τὴν ἐντύπωσιν ἀποκομίζομεν ἐκ τοῦ συνόλου τῶν χειρογράφων καὶ ἐνθυμούμεθα ἕν σαμπέρασμα, κεκυρωμένον δυστυχῶς καὶ ὑπὸ τῆς καθημερινῆς παρατηρήσεως ὅτι διὰ πολλὰ ἴσως εἴμεθα ἱκανοὶ εἰς τὸν τόπον μας, ἀλλ' ἔχι ἀκόμη διὰ νὰ γράψωμεν μίαν ἐπιστολὴν ὅπως πρέπει.

Τὸ δὲ ἀπελπιστικώτερον εἶνε ὅτι πολλοὶ τῶν δι-
γωνιζομένων δὲν ἐνόησαν οὐδόλως περὶ τίνος πρό-
κειται καὶ ἀντὶ ἐπιστολῆς πρωτοχρονιάτικης ἔγραψαν
ἄλλος ἔκθεσιν ἰδεῶν, ἄλλος διήγημα, ἄλλος στι-
χοῦργημα. Οὕτως ὁ Φιντίας Χ. ἐκ Τρικυάλων
ἔγμειεν ὁκτὼ (ἀρ. 8) μεγάλας σελίδας στενογραμ-
μένας μ' ἓνα ἐμπορικὸν χαρακτῆρα ἀντιπαθητικόν,
καὶ μὲ γλῶσσαν ψυχρὰν καὶ ἐπιτηδευμένην ἀπὸ ἀνα-
μνήσεις, αἰσθητάς, πάθη καὶ συλλογισμούς, ὥστε
νομίζει κανεὶς κάποτε ὅτι ἀναγινώσκει μονόλογον
δράματος. "Ἐχει ἔδω κ' ἐκεῖ μερικά εὐμορφα πράγ-
ματα, ἀλλὰ καὶ ὅλα τῆς ἀν' ἥσαν εὐμορφα πάλιν δὲν θὰ
ἐγίνετό ποτε ἡ ἐπιστολιμαία αὕτη διατριβὴ ἐπιστολὴ
πρωτοχρονιάτικη. Ἐλησμονήσαμεν νὰ προσθέσωμεν
τὸ φοβερώτερον· ἐν μέρος τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς εἶνε
ἔμμετρον!

Ἄν ὄχι συντομώτερος καὶ ἐπικαιρότερος τοῦ προηγούμενου, ἀλλ' ἀσυγκρίτως δοκιμώτερος εἶνε ὁ ἐκ Μεσολογγίου Βασιλάκης, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν ἀφελή του ὁμιλουμένην μᾶς διηγείται ἐν ἐπεισέδιον τρυφερόν, αἰσθηματικώτατον, ὑπενθυμίζον τὴν εὐωδίαν τοῦ ἴου, ὄχι βέβαια μόνον μὲ τὸ χρῶμα τῆς μελάνης μὲ τὸ ὅποσον εἶνε γραμμένον... Ἡμεῖς δὲν εἰμποροῦμεν ἰδῶν νὰ τὸν βραβεύσωμεν, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ υἱὸν τὸν συμβουλευσωμεν νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς ὑπο-

θέσεως τῆς ἀτυχοῦς ἐπιστολῆς του διὰ τὰ γράψῃ ἐν
εὐτυχῆς διήγημα.

Ὁ ἄλλος ἐκ Μεσολογγίου — Μισάνθρωπος
αὐτὸς — τοῖμα νὰ εὐχρηθῇ εἰς τὸν φίλον του, ὅσον
εἴμπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε κακῶς, νὰ μὴν τοὺς βρῇ...
ἄλλος χρόνος. Εἰς τὸ ἀπαίσιον αὐτὸ ἔγγραφον κα-
ταντὰ ἐλάττωμα καὶ ἡ ξηρὰ καὶ ἀπότομος συντομία.
Τὸ μόνον που προτέρημα εἶνε ἡ δημοτικὴ του γλῶσ-
σα, τὴν ὅποιαν πολὺ ἀγαποῦν, φαίνεται, οἱ Μεσο-
λογγίται.

‘Ο εἰς Ἀθηναίων Στρατὸς ὑλοε δεικνύει κά-
ποιαν εὐφυίαν εἰς τοὺς συλλογισμοὺς δι’ ὧν καταλή-
γει εἰς τὸ ἀπροσδόκητον συμπέρασμα νὰ μὴ εὐχηθῇ
τίποτε εἰς τὸν φίλον του. Μὰς ἤρσαε μάλιστα τὸ λο-
γικὸν λορπαίνγιον μὲ τὴν λέξιν σπέρτο. Ἀλλ’
εἶνε σχοινοστενῆς ἡ ἐπιστολὴ καὶ στερεῖται ἐντελὸς
αἰσθήματος καὶ ἀφελείας. Ὁ πρὸς τὸν γράφει δὲν
φαίνεται πλέον νὰ εἶνε φίλος του ἀγαπητὸς ἀλλ’ ἕνας
ἄνθρωπος ἑξυπνος, γνώριμος ἀπλοῦς μετ’ οὗ εὐφρο-
λογεῖ βεδισμαμένως καὶ ἐν οὐ δέοντι.

Ὁ Δάμων, ἐξ Ἀθηνῶν καὶ αὐτὸς, θελήσας ν' ἀποτείνῃ τρυφεροὺς στίχους πρὸς ἀγαπητὸν τοῦ φίλου ἐν τῇ ξένῃ, δὲν κατῴρθωσεν ἄλλο παρὰ νὰ γράψῃ ὀλίγα ὑποφερτὰ τετράστιχα, μὴ πληροῦντα διόλου τοὺς ὅρους τοῦ διαγωνισμοῦ. Ταῦτα σχεδὸν ἔχμεν νὰ εἰπώμεν καὶ πρὸς τὸν Κυκλόβορον (Ἀθηνῶν) πραγματευόμενον τὸ ἴδιον θέμα χωρισμοῦ, τὸ ὁποῖον μόνον τὴν ὠραίαν εὐχὴν τῇ ἐνέπηυσε :

Καὶ νᾶχῃς πάντα στήν καρδιά χαρὰς κ' ἐλπίδες τόσας
Ὅσους καίμους καὶ βάσανα μὲς τῇ δικῇ μου ἔχω.

Ὁ δὲ Λορδοκόφτης — διὰ νὰ τελειώσωμεν τὰ ἔμμετρα — ἀγνώστου διαμονῆς ποιητῆς, φαίνεται ἀξίων νὰ μιμηθῇ τὸν κ. Σουρήν. Καὶ τότε μὲν δὲν ἔκαμε τίποτε· ἀλλ' ἐὰν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς θ' ἀπομιμη-
ται ὡς πρὸς τὴν σάτυραν τὸν συντάκτην τοῦ «Ῥω-
μηοῦ» μεθ' ὅσης ἐπιτυχίας τὸν ἐμιμήθη ἤδη εἰς τὰς
κρίνοφανεῖς τὸν ὁμοιοκαταληξίας — κρόταλο μὲ
κόκκαλο καὶ ἄλλα γγυα — μὲ φάλαγγα! —
τὸν συμβουλεύομεν νὰ μὴ κἀμὲ δευτέρα ἀπόπειραν.

Να και μία ἐπιστολὴ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Δυσκολεύεται κανείς νὰ πιστεύσῃ ὅτι τὴν ἔγραψεν ὁ Πέλος πρὸ τοῦ 10/22 12,91 ἐν Ἀθήναις. Ἡ συντομία της ἢ τόσῳ μετρημένη εἶνε πλήρης συνθηματικῶν ἐκφράσεων πατωμένων, ψευδοῦς εὐγενείας, κολακείας, βαθυτάτου σεβασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης. Φαίνεται ὡς νὰ γράφῃ τοῦλάχιστον δουλοπαροικιοῦ πρὸς τὸν ἀβέντην τοῦ τὸν καλὸν λόγον. Στοιχηματίζομεν ὅτι ὁ ἐπιστολογράφος εἶνε Ἑπτανήσιος.

Εἶνε, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἀπορίας ἄξιον πῶς κα-
τάρθωσι νὰ γράψῃ τόσῳ σχολαστικῇ ἐπιστολῇ
πρὸς τὴν ἀθῶαν εἰλην της ἥ ἐκ Σύρου Δέφ.
Τὰ αἰσθηματὰ της ἐκουκυλῶσι μ' ἓνα πληθὺς
ὥσπερ, παρελαύνουσι, ἔδοξε κ.τ.λ. Καὶ
ἀνορθογραφίας ἐν. τῇ μεταξὺ ὅσας θέλετε: μη-
ραῖον τέλος, ἥθειεν εἰσθε κ.λ. Συλλογι-
ζόμενος κανεῖς ὅτι οὗτοι μανθάνουν εἰς τὰ Παρθε-
ναγωγεία μας νὰ ἐπιστολογραφεῖν αἱ πλεῖστα τῶν
ἐλληνηδῶν, ποῦ εἰμπορεῖ πλέον νὰ γελάσῃ!

Τὸ τετραστιχον τοῦ Χάινε τὸ ὁποῖον ὁ Γλαυκὸς (ἐξ Ἀθηνῶν) παραθέτει εἰς τὴν ἐπιστολὴν του, αὐτὸ μὲ τὴν χάριν του καὶ μὲ τὴν συντομίαν του ἀποτελεῖ τὴν καταδίκην της. Τί ἄτεχνος καὶ σχοι-

νοτενῆς ἐπιστολῇ! Τὸ διηγνηματάκι, τὸ ὅποσον ἐγκλείει εἶνε ἀληθινὰ χαριτωμένον. Ἀλλὰ διὰ τὴν διηγνηθῆ πρὸς ἐκεῖνον, ὁ ὅποιος παντὸς ἄλλου τὸ ἐγνώριζε καλλίτερον; Καὶ ἐν τῷ μεταξὺ νὰ λησμονήσῃ καὶ αὐτὸς ὅτι ἀπευθύνεται πρὸς τὸν ἥρωά του καὶ νὰ τῷ γράσῃ τριτοπροσώπως: «Ἐγὼ Ἑλλήν! φωνάζει ἐκεῖνος!»;

Τίποτε, τίποτε δὲν μᾶς λέγει ἡ «Ἡὼς» τῶν Ἀθηνῶν μὲ τὸν καλλιγραφικὸν τῆς χαρακτῆρα καὶ τὸν κομψὸν ροδόχρουν τῆς χάρτιν. Κοινὸι τύποι παντὸς λόγου ἀνάξιοι. Τὸ ἴδιον θὰ ἦτο εἴτε ἐγράφετο εἴτε δὲν ἐγράφετο ἡ ἐπιστολὴ αὐτῇ... προκειμένου πάντοτε νὰ μὴ σταλῇ πρὸς τὴν Μαρίαν, ἀλλὰ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς «Ἐστίας».

Ὁ Γελαστός (ἐξ Ἀθηνῶν) φαίνεται ἄνθρωπος γνωρίζων νὰ κρατῇ τὸν κάλαμον. Ἐχει θερμὸν αἰσθημα, ὥραϊας ἰδέας, ὀμαλὸν ὕψος... ἀλλὰ μόνον ἐπιστολὰς δὲν ἤξευρε νὰ γράσῃ. Πόσον θὰ ἦτο πωριότερα ἐξάφνα ἡ μακροσκελὴς καὶ ἄχρους ἐπιστολὴ τοῦ ἀν συνέκειτο μόνον ἀπὸ τὴν τελευταίαν ἔντενον καὶ ἀρχαῖα πρωτότυπον παράγραφον.

Ἐξ ὅλων τὰ περισσότερα προσόντα ἔχει ἀναντιρρήτως ἡ παρὰ πόδας ἐπιστολὴ:

Ἀθῆναι τῇ 17 Δεκεμβρίου 1891.

Ἀγαπητῇ μου Ὀλγα.

Ἀφότου ἐγνωρίσθημεν αὐτὴ εἶνε ἡ πρώτη φορὰ ποῦ αἱ παραιμοναὶ τοῦ Νέου ἔτους μᾶς εὐρίσκουν χωρισμένας ἀπὸ τόσιν ἀπόστασιν, ἐν ᾧ εἴχαμεν συνειθίσει πάντοτε νὰ περνοῦμεν αὐτὰς τὰς ἡμέρας μαζί. Δὲν ἤξεύρω ἂν συμβαίῃ τὸ ἴδιον καὶ εἰς σέ: εἰς ἐμὲ ὅμως φαίνεται ὅτι τὸ Νέον ἔτος θ' ἀρχίσῃ μὲ πολλὴν μελαγχολίαν, ἀφ' οὗ σὺ θὰ εὐρίσκεσαι τόσῳ μακρὰν φαντάσου δὲ τί θὰ μοῦ εἶνε αὐτὸ τὸ 92 ἂν εἶνε ἀλήθεια ὅτι ὅπως περᾶσθαι κανεῖς τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ ἔτους, θὰ περᾶσθαι ὅλον τὸν χρόνον του.

Ἐφέτος εἶνε καὶ ἡ πρώτη φορὰ ποῦ εἰμεθα ἠναγκασμένοι νὰ στείλωμεν τὰς εὐχὰς μᾶς ἀπὸ μακρὰν. Ἐνθυμεῖσαι τί ὥραϊα ποῦ ἐπεράσαμεν μαζί τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ 91; Ἐν ᾧ ὅλοι οἱ τριγύρω μας ἐδίδαν εἰδὼν εἰδὼν εὐχὰς, τὰ βλεμματὰ μας συνηντῆθησαν καὶ ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἐδιάβασα τόσῳ καθαρὰ εἰς τὰ μάτια σου, ὅ,τι ἡσθάνεσθ ἐκείνην τὴν στιγμήν, ὅσῳ θὰ τὸ ἐδιάβασες καὶ σὺ ὁμοίως εἰς τὰ ἰδικά μου, ἀφ' οὗ δὲν μᾶς ἐχρειάσθη νὰ προσθέσωμεν τίποτε περισσότερον...

Τόσα ὅμως ποῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ διαβάσῃς εἰς τὰ μάτια μου τὰς εὐχὰς μου, σοῦ εὐχομαι ἀπ' ἐδῶ μὲ ὅλην μου τὴν καρδίαν νὰ σοῦ φέρῃ τὸ 92 πᾶν ὅ,τι ἐπιθυμεῖς ν' ἀπολαύσῃς. Αὐτὴ εἶνε ἡ μόνη εὐχὴ τὴν ὁποίαν σοῦ στέλλω. Ἐχῶ καὶ πολλὰς πολλὰς ἄλλας ἀκόμιν· ἀλλὰ ἤξεύρω ὅτι συνεννοοῦμεθα τόσον καλά, ὥστε εἶνε εὐ-

κολώτερον εἰς σέ ἐκεῖ νὰ τὰς μαντεύσῃς παρὰ εἰς ἐμὲ ἐδῶ νὰ τὰς γράψῃς· ἤξευρες ὅτι τὸ νὰ ἐκφράξῃς τὰς ἰδέας μου καὶ μάλιστα τὰ αἰσθηματὰ μου δὲν εἶνε τὸ forte μου· ἔπειτα εἶμαι τόσον βεβαία ὅτι μ' ἐννοεῖς!. Εἶνε μύπως ἀνάγκη νὰ σοῦ γράψω ὅτι μία ἀπὸ τὰς ἄλλας εὐχὰς μου εἶνε ὅχι μόνον αἱ πρώται ἡμέραι τοῦ Ἰανουαρίου νὰ σ' εὐρουν ἐδῶ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἦνε αὐτὴ ἡ μόνη φορὰ ποῦ θὰ διέλθωμεν τὴν πρωτοχρονιὰν ἡ μία μακρὰν τῆς ἄλλης.

Σὲ φιλῶ πολὺ πολὺ, φιλατῆν μου Ὀλγα.

Ἡ φίλη σου

Μυοδωτίς.

Ὅ,τι μᾶς κάμνει πρὸ πάντων νὰ πονεῖμωμεν τὸ γέρας εἰς τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν εἶνε ἡ φυσικότης μεθ' ἧς ἐκφράζεται, παρὰ τὴν ἐπιτήδευσιν τοῦ φιλολογικοῦ ἔργου, τὸ φιλικὸν αἰσθημα. Νομίζει κανεὶς ὅτι εἶνε ἐπιστολὴ... ἀληθινή. Πρωτοτυπία πολλὴν δὲν ἔχει, οὔτε ἔξαρσιν καὶ ὥσως ἄλλος αὐστηρότερος ἡμῶν κριτὴς οὔτε αὐτὴν θὰ ἐβράβευσεν. Ἀλλ' ἡμεῖς κρίνομεν πάντοτε σχετικῶς, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι μόνον ἡ Μυοσωτίς κατῴρθωσε νὰ δείξῃ ὅτι πρὸς τὴν φίλην τῆς ἤνοιξε τὴν καρδίαν τῆς καὶ ὅχι τὴν βιβλιοθήκην τῆς.

Σ. τ. Δ. Ἡ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Μυοσωτίς παρακαλεῖται νὰ δηλώσῃ πρὸς ἡμᾶς τὸ ὄνομά της, ἵνα λάβῃ τὸ ταχθὲν βραβεῖον, ἥτοι ἐπιταγὴν 50 δραχμῶν, δυνάμει τῆς ὁποίας θὰ ἐκλέξῃ ἐκ τοῦ Βιβλιοπωλείου τῆς «Ἐστίας» ἴσως ἀξίας βιβλία.

Ε Δ Ω Κ' Ε Κ Ε Ι

Παράδοξος γάμος

Χωρὶς τις ἐκ χωρίου τῆς Ἀρχαδίας πεντηκοντούτης ἐν χρεῖᾳ διατελὼν καὶ ἔχων υἱὸν μονογενῆ εἰκοσαετῆ ἀπεφάσισε νὰ τὸν νυμφεύσῃ, εὔρε δ' ἀμέσως τὴν νύμφην ἐν τινὶ χωρίῳ πλησίον κειμένη καὶ ὁ γάμος ἀπεφασίσθη μετὰ 15 ἡμέρας. Κατὰ τὴν συμφωνίαν, δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ θέλησις τοῦ γαμβροῦ, ὅστις ἤγαπα ἄλλην κόρην ἐκ τοῦ χωρίου του. Ἀλλὰ τοῦ πατρὸς ἐπιμένοντος, συγκατένευσεν ὁ γαμβρός, ὅστις, σημειωτέον, οὔτε εἶχεν ἴδει τὴν μέλλουσαν σύζυγον του, πρᾶγμα λίαν σὺνηθες μεταξὺ τῶν χωρικῶν. Ὅταν ἐφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς νύμφης καὶ εἶδεν ὁ γαμβρός τὴν σύντροφον τοῦ βίου του μετενόησε, καὶ ἀποσυρθεὶς μετὰ τοῦ πατρὸς του ἐδήλωσεν αὐτῷ τὸ ἀδύνατον τοῦ γάμου. Ὁ πατὴρ μὴ δυνάμενος νὰ εὕρῃ ἄλλην διέξοδον ἐκ τοῦ λαθυρίνου τούτου, καλεῖ τὸν συμπέθερον καὶ συσκέπτονται. Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν συνδιασκέψεων τῶν ὑπῆρξεν ἀπροσδόκητον. Ὁ πατὴρ τοῦ ὑποψήφιου γαμβροῦ μετὰ δύο ὥρας ἐνυμφεύθη τὴν μέλλουσαν σύζυγον τοῦ υἱοῦ του καὶ οὕτως ἀντὶ πενθεροῦ ἐγένετο γαμβρός!

Ἀξιοματικοὶ χορεύοντες

Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας ἐξέδωκεν ἐσχάτως διαταγὴν πρὸς τοὺς σωματάρχας νὰ προσκαλῶσιν εἰς τοὺς αὐτοκρατορικοὺς χοροὺς μόνον τοὺς ἡ-